

ชื่อเรื่อง การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21
ชื่อผู้วิจัย อีรพงษ์ จันเปรี๊ยะ และวิวัฒน์ เพชรศรี
หน่วยงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ปีงบประมาณ 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 และ 2) จัดทำข้อมูลเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 โดยวิธีดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ภายใต้แนวคิด ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการเรียนรู้ 6 กระบวนการหลัก ใช้ระยะเวลาในการ อบรม 8 ชั่วโมง ต่อ 1 กระบวนการ กลุ่มที่ศึกษา ได้แก่ 1) กลุ่มเป้าหมายเชิงปริมาณ จำนวน 38 คน ใช้ในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี คณะครุศาสตร์ ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 และได้รับการคัดเลือกเข้ารับการพัฒนากลุ่มที่ศึกษา 2) กลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพและผู้ให้ข้อมูล จำนวน 67 คน ประกอบด้วย นักศึกษาที่เข้ารับการพัฒนาคณะศึกษาศาสตร์ที่นักศึกษาไปฝึกสอน ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษา เพื่อนของนักศึกษาที่ผ่านการพัฒนา อาจารย์นิเทศทั่วไป และอาจารย์นิเทศประจำสาขาวิชา วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ 1) แบบสอบถาม มีจำนวน 1 ฉบับ ใช้สอบถามผู้เข้ารับการพัฒนาคณะศึกษาศาสตร์ 2) แบบสัมภาษณ์ มีจำนวน 6 ฉบับ จำแนกเป็น แบบสัมภาษณ์ผู้เข้ารับการพัฒนาคณะศึกษาศาสตร์ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกสอน แบบสัมภาษณ์ครูพี่เลี้ยง แบบสัมภาษณ์เพื่อนของนักศึกษาที่ผ่านการพัฒนา แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศทั่วไป และแบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศประจำสาขาวิชา 3) แนวการสนทนากลุ่ม มีจำนวน 2 ฉบับ จำแนกเป็นแนวทางการสนทนากลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนาคณะศึกษาศาสตร์และแนวทางการสนทนากลุ่มเพื่อนของนักศึกษาที่ผ่านการพัฒนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการพัฒนาที่ใช้ในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่

กระบวนการเรียนรู้ที่ 2 กระบวนทัศน์ทางการศึกษาใหม่และหลักการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านกระบวนการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ากระบวนการพัฒนาที่ใช้วิธีการที่หลากหลาย ทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนาเกิด กระบวนทัศน์ใหม่ๆ เปิดมุมมองด้านการศึกษาเพิ่มมากขึ้น มุมมองด้านการศึกษาของกัลยาณมิตรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในแต่ละด้านได้ถ่ายทอดองค์ความรู้และให้ประสบการณ์อันทรงคุณค่า ซึ่งเป็น กระบวนการที่เรียนรู้ได้ผลที่สุดและการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องในกระบวนการในทุกโมดูล ทำให้เห็นภาพสะท้อนที่เกิดขึ้นจากกระบวนการได้เป็นอย่างดี ด้านผลผลิต พบว่า ผลที่เกิดขึ้นเมื่อ เทียบกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีแนวคิดมุมมองใหม่ในการพัฒนางาน เพิ่มขึ้น สามารถสร้างเครือข่ายในการทำงาน ร่วมกันระหว่างผู้เข้ารับการพัฒนากับหน่วยงานหรือ บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษา และเกิดแนวคิดการจัดกิจกรรมแบบเชิงรุกในการพัฒนางาน ตามลำดับ และผู้เข้ารับการพัฒนาได้เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านผลผลิต พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนาเห็นว่าได้รับความรู้ ได้มุมมองและประสบการณ์ใหม่ที่เกิดจากการเรียนรู้ผ่าน กระบวนการต่างๆ เกี่ยวกับกระบวนทัศน์ในการจัดการจัดการศึกษาเป็นอย่างดีสามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบได้ เกิดเครือข่ายการทำงานจากบุคลากรหลากหลายสังกัด ทำให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเติมเต็มความรู้ซึ่งกันและกันที่ดีมาก และการเข้าร่วมพัฒนาทักษะ การจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง การทำงานและมุมมอง แนวคิดในการสร้างสรรค์ สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ยึดมั่นความถูกต้องและความดีงาม ด้านผลลัพธ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการอยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การ นำแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกไปขยายผลในสถานศึกษา ส่งต่อองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการ จัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

2. แนวทางในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนา หรือควรมีกิจกรรม ในการสานสัมพันธ์ในรุ่นเดียวกันเป็นระยะๆ หมุนเวียนในแต่ละโรงเรียนต่างๆ โดยการร่วมกัน พิจารณาหารูปแบบที่เหมาะสม อยากรให้มีโครงการวิจัยนี้ต่อไป เพื่อเกิดคลื่นลูกใหม่ พร้อมจะเข้ามา ปรับกระบวนทัศน์ทางการศึกษาของประเทศ การทำโครงการวิจัยควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามผลที่เกิดขึ้นจริง ควรพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าโครงการที่เหมาะสมที่สามารถ ดำเนินการตามภาระงานของโครงการวิจัยได้ ควรมีการถอดประสบการณ์การทำงานในการพัฒนา

ทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 โดยจัดทำเป็นเอกสารคู่มือเพื่อให้ผู้ที่พัฒนาไปแล้ว หรือผู้ที่สนใจได้ศึกษาทบทวนใคร่ครวญบางประเด็นเพื่อการทำความเข้าใจตล็กยิ่งขึ้น การทำโครงการวิจัยควรเป็นประเด็นที่ผู้เข้าร่วมโครงการสนใจและเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ และควรประชาสัมพันธ์โมเดลการพัฒนาทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ให้หน่วยงานอื่นที่จะพัฒนาครูในลักษณะเดียวกัน

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้, การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้, ทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Title The Development of Learning Management Skills for Teachers
In 21st Century

Researchers Theerapong Janprieng and Wiwat Petsri

Organization Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

Year 2017

Abstract

The purposes of this research were to: 1) develop learning management skills for teachers in 21st century and 2) collect data to propose guidelines in developing learning management skills for teachers in 21st century using mixed research methods based on the concept of six main processes of workshop training. The training duration was eight hours per each process. The study groups consisted of: 1) quantitative target group used to develop learning management skills for teachers in 21st century which were 38 undergraduates who were studying in the fourth year in Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University and were selected to attend the development of learning management skills for teachers in 21st century and 2) 67 people of qualitative target group and informants including the undergraduates who attended the development, the directors of the schools that the undergraduates practiced learning management, the undergraduates' school supervisors, the undergraduates' friends who had passed the development, the general university supervisors and the major university supervisors. The research methodology was divided into two stages: the first stage was a quantitative research using software to analyze quantitative data and the statistics used were frequency, percentage, mean and standard deviation and the second stage was a qualitative research using: 1) one questionnaire to inquire the undergraduates who attended the development, 2) six interviews consisted of an interview for the undergraduates who attended the development, an interview for the school directors of the student teachers, an interview for the school supervisors, an interview for the undergraduates' friends who had passed the development, an

interview for the general university supervisors and an interview for the major university supervisors, and 3) two guidelines of focus group including a guideline for the graduates who attended the development and a guideline for the undergraduates' friends who had passed the development.

The research results found that:

1. The development of leaning management skills for teachers in 21st century in terms of process showed that the appropriateness of the development process used in the research was at the high level. When determined per item found that the second learning process on new educational paradigm and learning management principle for learning skill development in 21st century had appropriateness at the highest level with the highest mean. For others comments and suggestions on the process found that the respondents thought that the development process using various approaches made the participants create new paradigm, have more educational aspects, have knowledgeable friendly educational aspects, by which expertise in each aspect was passed on and provided valuable experiences. This was the most effective process. The continuous monitoring and evaluation in all modules could reflect the process very well. In terms of product found that the results comparing to the objectives of the study was at the high level. When determined per item found that the majority satisfaction was at the high level. The items that gained the highest mean including: had new aspects for job development, could create working network between the participants and other educational organizations or personnel and had concept of active activity arrangement in working development. The participants had proposed other comments and suggestions on product which showed that the participants gained new knowledge, aspects and experiences from learning processes related to educational management paradigm very well and could apply in their responsible working, had working network with personnel in various organizations which led to knowledge sharing and fulfillment among them, and the project participation impacted their self-development, working and aspect as well as creation concept which made them be able to change their attitude, understand

themselves and others, have good attitude towards working and insist on justice and goodness. In terms of the results found that the respondents thought that the benefit gaining from development of this research was at the high level. The items that gained the highest mean including: application of active learning activity in the schools and transmitting knowledge for effective learning management in the educational organization.

2. The guidelines to develop learning management skills in 21st century, as a whole, showed that the respondents thought that there should be knowledge sharing forum for the participants or there should be periodical relationship activities for the same group of participants rotating from school to school by mutually considering an appropriate model, there should be a further study like this to create new generations who were ready to improve the educational paradigm of the country, there should be continuous supervision to follow up the actual results, the participants should be appropriately selected to be able to process according to the research duties, there should be experience transfer of learning management skill development in the form of manual for the participants or the interest people to study and review some issues in order to increasingly understand them, the research should base on the topic that the participants interested in and related to their responsible jobs, and should advertise the module of learning management skill development in 21st century for educational change for other organizations that would like to develop their teachers in this way.

Key words: Learning Management, leaning management skill development, learning management skills for teachers in 21st century

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี